

SEC

OFFICE of INVESTOR
EDUCATION and ADVOCACY

Báo Động cho Người Đầu Tư Coi chừng Thủ Đoạn Kiểu Kim Tự Tháp (Pyramid Schemes) dưới dạng các Chương Trình Tiếp Thị Đa Cấp

Office of Investor Education and Advocacy (Phòng Hướng Dẫn và Bênh vực Nhà Đầu Tư) của SEC hiện đang đưa ra Báo Động cho Người Đầu Tư để cảnh báo các nhà đầu tư cá nhân về thủ đoạn kim tự tháp, một loại lừa lọc đầu tư mà kẻ lừa lọc thường rêu rao là một cơ hội kinh doanh hợp pháp dưới dạng các chương trình tiếp thị đa cấp.

Có bao giờ quý vị từng bị lôi cuốn bởi một quảng cáo hoặc đề nghị kiếm "tiền dễ dàng" hoặc "thu nhập trên mạng" tại nhà của mình hay không? Các chương trình tiếp thị đa cấp (Multi-level marketing- MLM) được cổ võ qua quảng cáo trên Internet, các trang mạng công ty, truyền thông xã hội, các buổi diễn thuyết, các buổi họp theo nhóm, các cuộc gọi hội thảo, và các tập giấy tờ quảng cáo. Trong một chương trình MLM, quý vị thường được trả cho các sản phẩm hoặc dịch vụ mà mình và những người phân phối trong "hệ thống dây chuyền phía dưới" của quý vị (thí dụ, những người tham gia mà quý vị tuyển mộ và những người được tuyển mộ từ những người tham gia này) bán cho những người khác. Tuy nhiên, một số chương trình MLM thực ra là **thủ đoạn kim tự tháp** -- một loại lừa lọc theo đó những người tham gia thu lợi hầu như độc quyền qua việc tuyển mộ người khác để tham gia trong chương trình.

Thủ đoạn kim tự tháp trá hình dưới dạng các chương trình MLM thường vi phạm các luật về chứng khoán của liên bang, như các luật nghiêm cấm gian lận và đòi hỏi đăng ký các đề nghị về chứng khoán và các nhà môi giới. Trong thủ đoạn kim tự tháp, tiền từ những người mới tham gia được dùng để trả huê hồng cho việc tuyển mộ (có thể ở bất cứ dạng thức nào, bao gồm dạng chứng khoán) cho những người tham gia trước đó cũng giống như cách mà, thủ đoạn Ponzi cổ điển, tiền từ các nhà đầu tư mới được dùng để trả các khoản "lợi nhuận" giả tạo cho các nhà đầu tư trước đó. Mới đây, SEC đã thừa kiện các nhà điều hành thủ đoạn kim tự tháp ở quy mô lớn vì đã vi phạm đến luật chứng khoán của liên bang qua chiêu bài các chương trình MLM.

Khi xét đến việc gia nhập một chương trình MLM, phải coi chừng các dấu hiệu về thủ đoạn kim tự tháp như:

- **Không có sản phẩm hoặc dịch vụ thực sự.** Các chương trình MLM có liên quan tới việc bán sản phẩm hoặc dịch vụ thực sự cho người không ở trong chương trình. Phải cẩn thận nếu không có sản phẩm hoặc dịch vụ nào trong đó được bán cho những người khác, hoặc nếu những thứ được đem ra bán có tính cách đầu cơ hoặc có vẻ như có giá cả không thích hợp.
- **Hứa hẹn thu hoạch cao trong một khoảng thời gian ngắn.** Phải coi chừng các quảng cáo dẫn dụ về các thu hoạch gấp bội và "làm giàu nhanh". Thu hoạch cao và có được tiền mặt nhanh chóng trong một chương trình MLM có thể cho thấy là tiền huê hồng được trả từ số tiền thu được của những người mới tuyển thay vì số thu nhập kiếm được từ việc bán ra các sản phẩm.
- **Kiểm tiền dễ dàng hoặc lợi tức có được mà không phải làm gì.** Phải coi chừng nếu quý vị được đề nghị trả cho việc trao đổi một chút công như thực hiện các chi trả, tuyển mộ những người khác, và xếp đặt các quảng cáo.
- **Không trưng ra được số thu hoạch từ các buôn bán lẻ.** Yêu cầu xem các tài liệu, như đã khai báo về tài chánh được kiểm toán bởi một kế toán viên công cộng đã được chứng nhận (CPA), cho thấy là công ty MLM tạo ra được số doanh thu từ việc bán các sản phẩm hoặc các dịch vụ của mình cho những người bên ngoài chương trình.
- **Cần phải mua mào (Buy-in).** Mục tiêu của một chương trình MLM là bán các sản phẩm. Phải cẩn thận nếu quý vị tự yêu cầu trả cho việc mua mào để tham gia trong một chương trình, ngay cả khi việc mua mào là một khoản lệ phí tượng trưng đóng một lần hoặc tái diễn (thí dụ, \$10 hoặc \$10/tháng).
- **Cấu trúc phức tạp về tiền huê hồng.** Phải để ý trừ khi tiền huê hồng được dựa trên các sản phẩm hoặc dịch vụ mà quý vị hoặc những người mình tuyển mộ bán cho những người bên ngoài chương trình. Nếu quý vị không hiểu cách mà mình sẽ được trả công ra sao, thì phải cảnh giác.
- **Nhấn mạnh đến việc tuyển mộ.** Nếu một chương trình chủ yếu chú trọng đến việc tuyển mộ những người khác để tham gia vào chương trình mà phải đóng một lệ phí, rất có thể đây là một thủ đoạn kim tự tháp. Nên có sự nghi ngờ nếu quý vị được trả nhiều cho việc tuyển mộ những người khác hơn là buôn bán các sản phẩm.

SEC đã đảm nhiệm hành động thi hành khẩn cấp để ngăn chặn các thủ đoạn kim tự tháp vi phạm đến luật chứng khoán của liên bang, bao gồm các thủ đoạn trá hình là các chương trình MLM.

Thí dụ, trong một vụ kiện mới đây, [SEC v. CKB168](#), SEC đã nộp đơn truy tố để ngăn chặn một trường hợp được cho là dùng một thủ đoạn kim tự tháp để vi phạm dưới dạng bề ngoài là một chương trình MLM cho các khoá học của trẻ em trên mạng. Những người thực hiện mưu đồ này được cho là đã chiêu dụ các nhà đầu tư trên khắp thế giới, bao gồm việc nhắm tới các thành viên của các cộng đồng người Mỹ-Gốc Á Châu ở New York và California. SEC cho rằng những người thực hiện này đã trình bày sai lạc CKB là một công ty hợp pháp và có lợi nhuận của MLM để bác các khoá học trên mạng của trẻ em trong khi, thực tế là, CKB không có buôn bán gì hoặc bán rất ít cho khách tiêu thụ và không có một nguồn thu nhập rõ ràng nào ngoài số tiền nhận được từ các nhà đầu tư mới.

Trong một phụ kiện được dàn xếp sau khi phân xử, [SEC v. Rex Venture Group](#), SEC đã dẹp tan được một vụ gian lận \$600 triệu lừa bịp khoảng một triệu khách hàng trên Internet qua một vụ lừa lọc phức tạp về đầu tư có liên quan tới thủ đoạn Ponzi dưới dạng nhóm chỉ lời mỗi ngày và thủ đoạn kim tự tháp được rêu rao là một chương trình của MLM cho Zeekrewards.com, tự mô tả là một chi nhánh của phân ban quảng cáo cho zeekler.com, một trang mạng đấu giá penny. SEC cho rằng, một thành phần trong vụ lừa lọc dùng thủ đoạn kim tự tháp, các bị cáo hứa hẹn các phần thưởng và huê hồng cho các khách hàng nào ghi danh vào chương trình thuê bao hàng tháng và tuyển mộ những người khác để tham gia vào chương trình. Tuy nhiên, từ sự khiếu nại của SEC, ngân quỹ của các khách hàng mới được gộp lại và dùng để trả cho các phần thưởng trong việc tuyển mộ cho các khách hàng hiện hữu vì không có doanh thu hợp pháp đáng kể nào từ việc buôn bán sản phẩm.

Thủ đoạn kim tự tháp không thể duy trì mãi được và sau cùng luôn luôn sụp đổ. ***Nên tự bảo vệ chính mình và tiền của mình bằng cách tránh xa bất cứ "cơ hội" nào mang các dấu hiệu liên quan về một thủ đoạn kim tự tháp.***

Các Nguồn Tư Liệu Khác

- [Tiết Lộ Báo Chí của SEC: SEC v TelexFree](#), hiện có tại sec.gov/News/PressRelease/Detail/PressRelease/1370541520559.
- [Tiết Lộ Báo Chí của SEC: SEC v CKB168](#), hiện có tại sec.gov/News/PressRelease/Detail/PressRelease/1370539880547.
- [Tiết Lộ Báo Chí của SEC: SEC v Rex Venture Group](#), hiện có tại sec.gov/News/PressRelease/Detail/PressRelease/1365171483920.
- [FTC Blog: Các Kim Tự Tháp Vận May?](#) hiện có tại consumer.ftc.gov/blog/pyramids-fortune.
- [Bài báo của FTC: Tiếp Thị Đa Cấp](#) hiện có tại consumer.ftc.gov/articles/0065-multilevel-marketing.
- [Báo Động Cho Người Đầu Tư Của SEC: Truyền Thông Xã Hội và Đầu Tư –Tránh Gian Lận](#), hiện có tại sec.gov/investor/alerts/socialmediaandfraud.pdf.
- [Bảng Thông Báo Cho Người Đầu Tư Của SEC: Gian Lận Nguyên Nhóm](#), hiện có tại sec.gov/investor/alerts/affinityfraud.pdf.
- [Investor.gov Bài báo: Tránh Gian Lận](#), hiện có tại investor.gov/investing-basics/avoiding-fraud.
- [Tiết Lộ Diễn Giải Của SEC: Phân Phối Đa Cấp & Các Chương Trình Buôn Bán Kim Tự Tháp](#), hiện có tại sec.gov/rules/interp/1971/33-5211.pdf.

Để báo cáo về một gian lận về chứng khoán có thể xảy ra, đặt một câu hỏi, hoặc báo cáo một vấn đề về các đầu tư của quý vị, các tài khoản đầu tư của quý vị, hoặc một chuyên gia về tài chính, xin viếng <http://www.sec.gov/complaint/select.shtml>.

Để nhận các Cảnh Báo mới nhất cho người Đầu Tư và các Bảng Quảng Cáo từ *Office of Investor Education and Advocacy* của SEC, ghi danh vào [RSS feed](#) của chúng tôi tại sec.gov/rss/investor/alertsandbulletins.xml hoặc cho [email](#) tại sec.gov/news/press/subscribe_updates.htm. Quý vị cũng có thể theo dõi chúng tôi trên Twitter @SEC_Investor_Ed, hoặc đến viếng Investor.gov, trang mạng của SEC dành riêng cho các nhà đầu tư cá nhân.

Office of Investor Education and Advocacy (Phòng Hướng Dẫn và Bệnh vực Nhà Đầu Tư) đã cung cấp thông tin này như Một dịch vụ cho các nhà đầu tư. Đây không phải là một diễn giải hợp pháp cũng không phải là một phát biểu về chính sách của SEC. Nếu quý vị có các câu hỏi nào về ý nghĩa hoặc áp dụng về một luật hoặc điều lệ cụ thể nào, xin tham khảo với một luật sư chuyên về luật chứng khoán.